

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dedno pravo na kmetih.

×. Vlada je državnemu zboru predložila načrt zakona o posebnem dednem pravu za kmetije srednje velikosti. S tem je začeto tisto delo, s katerim se bode skušalo ustaviti propad kmetijskega stanja. Dokazano je, da je rastočemu propadu na kmetih najbolj krivo razkosanje kmetij, katero se je vsled dednega prava v taki obilnosti vršilo, da je na mesto prejšnjih krepkih kmetij stopilo na tisoče pritlikovih, na katerih se ne more živiti rodbina, ampak se le množijo kmetijski proletarijat. Ko je po zakonu od leta 1868. se dovolilo razkosanje zemljišč, nastalo je samo na Štajerskem v malo letih 12.000 novih pritlikovih gospodarstev in vsako leto se postavi na stotine novih koč ali bajt na majhnih parcelah. Prosta ženitev, proti kateri se oglašajo vse občine, bila bi najbolj omejena, ko bi se ne smelo in moglo toliko hišic in koč staviti, kakor se to zdaj povsod godi.

Vladni predlog se ne loti imenitnega vprašanja o kmetijskih domovih, ampak se obrača in omejuje le na primerno uredbo dednega prava na kmetih, ker le k temu treba državnega zakona, natančneje določbe zastran kmetijskih domov pa prepušča deželni zborom. Zakon velja po §. 1. za kmetišča s hišo za stanovanje (für landwirtschaftliche, mit einem Wohnhause versehene Besitzungen) srednje velikosti. Deželni zakoni pa bodo določili z ozirom na mero zemljišča ali katastralnega čistega doneska, katera kmetišča so srednje velikosti; kakor tudi o tem, kateri kosi zemlje in katere pravice uživanja spadajo k kmetiskemu domu. V tem §. pogršamo določbe, da mora na kmetišči stanovati kmetijska rodbina in ga obdelovati, ter se od njega živeti. Sicer si lahko kak bogatin nakupi celo vrsto kmetijskih domov, ter jih daje v najem, kar pa bi bilo proti duhu zakona.

Po §. 3. domosed ni omejen v svoji pravici kot lastnik, da razpolaga s kmetiščem ali deli kmetišča, dokler živi, in tudi ne v oporoki, ker velja zakon le za tiste slučaje, kadar lastnik umrje brez oporoče. Če se to zgodi in če je več dedičev, sme se kmetija in kar k njej spada, le jednemu dediču izročiti, tedaj ne sme se razkosati. Deželni zakon

pa določuje, kaj se more pri kmetijskih domovih določene velikosti kot inventar smetrati. Vrednost, po kateri ima dedič prevzeti kmetijski dom, določuje sodnija, ako se dediči sami mej seboj ne morejo poravnati; a deželno zakonodajstvo sme na mesto te sodnijske določbe vrednosti postaviti večkratni znesek katastralnega čistega doneska (ein Vielfaches des Katastralreinertrages). Prejemnik postane dolžnik zapuščine za toliko, kolikor je vrednost kmetišča višja, nego dolgovi in ta znesek se razdeli mej dediče po določbah občnega državlanskega zakona; toda zapuščinska razdelitev se ima vselej vršiti pri sodniji. Deželni zakon pa bo določil, ali se pri izročitvi kmetije ima na korist prejemniku odšteti neki znesek, kateri vendar ne sme presegati tretjine neobremenjene vrednosti kmetišča.

Lastnik sme omejiti prednost prejemnika, ustaviti ali v mejah dolžnega dednega deleža razširiti. Sploh pa ostane pravica dolžnega deleža nespremenjena, kar ne ovira, da sme sodnija določiti obroke za izplačanje dedščin in da sme izročitelj si izgovarjati užitek za sebe, za mater in za sodediče. Tudi sme izročitelj določiti, da se dedščine izplačajo dedičem še le, kadar postanejo polnoletni, a do tega časa jih mora prejemnik rediti in primerno izrežati.

Kakor se vidi iz tega kratkega posnetka, ima zakon v prvi vrsti urejati dedno pravo na kmetih, a to stori le v glavnih potezah in prepušča, kar je jako pametno, natančneje določbe deželnim zborom. Iz ozira na velike različenosti v raznih deželah, pa vlada tudi ni hotela predložiti zakona o kmetijskih domovih. Ker pa prizna, da bi taka naprava bila koristna, daje v §. 16. deželnim zborom pravico, da sm-jo celoto kmetišče tudi ohraniti pri prodaji ali izročitvi mej živimi.

Ta imenitni §. se namreč glasi: Ako deželno zakonodajstvo izreče, da so kmetišča v §. 1. zaznamovana nedeljiva (unteilbar), veljajo zanje določbe tega zakona s tem, da je pravica lastnika gledé razpolaganja s kmetiščem omejena po nedeljivosti.

Deželnim zborom je tedaj dana pravica, da določbe zakona raztegnejo v toliko, kolikor se jim potrebno zdi v obranitev in okrepčanje kmetijskega stanja.

Pričakovati je, da v deželah, kjer se večina prebivalstva peča s kmetijstvom, deželni zbori ne bodo odlašali z naredbami, do katerih imajo pravico. Zlasti za Kranjsko smo prepričani, da se bode deželni zbor že v prihodnjem zasedanji lotil tega vprašanja, tembolj, ker bo imel vsled enquete vse potrebno gradivo.

Na Štajerskem pa ne bo šlo tako gladko, ako ostane še tudi po prihodnjih volitvah sedanja liberalna večina gospodujoča v deželi. Tem zagriženim liberalcem je za kmete le v toliko mar, koliko morejo iz njihovih žepov potegniti na raznih prikladah. Sicer pa so napojeni od tistih židovsko-liberalnih nazorov, katerih pogubljive posledice vidimo v bližajočej se socialnej krizi.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 12. marca.

Izmej vseh govorov in govornikov v budgetnej debati odlikujeta se najbolj finančni minister Dunajevski in Mladočeh dr. Gregr. Slednjega včerajšnji govor ni sicer imel tolikega utisa, kakor oni pri debati o državnem jeziku, ipak pa je imel mnogo srečnih momentov in mnogo bistroumnih in duhovitih opazek.

Dr. Gregr omenja najprej sijajni govorniški dvoboj mej finančnim ministrom in spe drom. Plenarjem in istinitim ministrom drom. Dunajevskim ter zavrača prvega opombo o prenapredbi volilnega reda za trgovsko zbornico v Pragi, potem pa se peča z dra. Russa govorom, zlasti z onim delom, ki ima za predmet razdelitev Česke.

Prestopivši k razpeljavam viteza Carnerija pravi dr. Gregr: „Rad bi povedal nekoliko besed za odgovor na razpeljavo gosp. poslanca viteza Carnerija, a poučili so me, da je ta gospod „Noli me tangere“ nasprotne stranke. Iz spoštovanja do nasprotne stranke se ga nečem dotikati, akoravno se mi zdi, da bi na posmoljene vence, katere je vrgel na našo stran, morali odgovarjati z debelim strelivom. Radoveden sem bil na njegov govor, ker je glas o njem kot o filozofu prodrl celo v naše češke gozde, a priznati moram, da sem bil iznenaden. Od filozofa pričakoval bi bil več mirnosti in objektiv-

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

IX. Poglavje.

Sodba.

(Dalje.)

— Ali govoriš resnico, dečko, — rekel je, gledajoč Homjaka s svojim presunljivim orlovim pogledom, — ali se ti ne meša v glavi? Pa saj nisi dobil udarcev v kakej razprtiji?

— Pripravljen sem prisesti; glavo zastavim, da govorim resnico.

— A povej, zakaj vas ni obesil neznan bojar?

— Moral se je že premisliti; nikogar ni obesil, a vse je dal pretepsti s šibami.

Ropot je zopet nastal mej zbranimi.

— Ali je vas šlo mnogo na ogledovanje?

— Petdeset mož, jaz sem bil jeden in petdeseti.

— Ali je onih bilo veliko?

— Ne smem lagati, bilo jih je manj, samo kakih dvanajst ali trinajst mož.

— In vi ste se jim pustili zvezati in pretepsti,

kakor babe! Kaj ste se tako prestrašili? Ali so se vam bile posušile roke, ali je vam zlezal ves pogum v peto? Ali ni to smešno! Kateri bojar je to, ki se upa pri belem dnevi napasti opričnike? To ne more biti. Ko bi tudi hoteli izvesti opričino, pa bi se ne upali! Tudi mene bi radi sneli, pa nemajo zob! Čuj, ako hočeš, da ti verjamem, imenuj onega bojarja, če ne, pa priznaj svojo laž. Ako ga ne imenuješ, in ne priznaš laži, ne bode ti dobro, dečko!

— Naša nada, milostljivi car! — odgovoril je trdo nadkonjar, — Bog ve, da govorim resnico. Ako te je volja kaznovati me, ne bojim se smrti, a bojim se krivde; in pri tem se sklicujem na vse svoje tovariše!

In tu je pogledal z očmi po opričnikih, kakor bi jih klical na pričo. Nenadoma srečale so se njegove oči z očmi Serebrjanega.

Teško je opisati, kaj se zgodilo v Homjakovej duši. Začudenje, dvomljenje in nazadnje velika radost izraževale so se v njegovih potezah.

— Car, — rekel je, ustajaje, — če hočeš vedeti, kdo je napal nas, pobil mnogo mojih tovarišev in velel pretepsti ostale s šibami, ukaži temu bojarju, povedati svoje ime in priimek.

Vse oči so se obrnile v Serebrjanega. Car je

zježil obrvi, in osorno pogledal nanj, pa ni spregovoril niti besede. Nikita Romanovič stal je negibljivo in mirno, pa bil je strašno bled.

— Nikita! — rekel je nazadnje car, počasi izgovarjajoč vsako besedo, — pojdi semkaj. Pripravi se na odgovor. Ali poznaš tega človeka?

— Poznam ga, car.

— Ali si res napal njega in njegove tovariše?

— Milostljivi car, ta človek in njegovi tovariši so sami napali nas . . .

Homjak je pretrgal besedo knezu. Da bi pogubil svojega sovražnika, sklenil je tudi ne varovati samega sebe.

— Car, — rekel je, — nikar ne poslušaj bojarja. On laže čez mene, ker sem jaz priprost in neznan človek, tako ne bodeš zvedel resnice; a rajši zaslišaj moje tovariše, ali pa ukaži naju oba krepko mučiti, pa se bo pokazalo, kdo ima prav.

Serebrjani se je zaničljivo ozrl na Homjaka.

— Car, — rekel je, — jaz ne skrivam resnice. Res sem napal tega človeka in ukazal pretepsti s šibami njega in njegove tovariše, potem sem pa velel . . .

— Dosti je! — rekel je strogo Ivan Vasilje-

nosti, to pa kar sem čul, bilo je bruhanje strastno razburkane duše, da bi mu bil že rad zaklical praktične filozofije stavek: Človeče, ne jezi se! (Mensch, ärgere dich nicht!) (Veselost).

Govornik nadaljuje, da je z veseljem zapazil, da dohodki od leta do leta naraščajo, da ima papirna renta, ki se na borsi nazivlje „Dunajevski-Rente“, tolik kurs, kakor še nikdar, da se ogromne vsote uporabljajo za plodovite investicije. Sosebno gledé železnic storil se je vesel korak naprej. S poddržavljenjem zapadne železnice (Westbahn) dobil je naš eksport cenejše tarife. Arelski predor veže nas nezavisno z inozemstvom, Levičarjev slaba politika popravila se je s poddržavljenjem Fran Josipove in Rudolfove železnice popolnem in nadejam se, da vlada poddržavi tudi one železnice, ki kaj nesó. Ko boste gališka in česka Transverzalka gotovi, izginili bodo vsi dosedanji pomisleki.

A brez senčne strani tudi nesmo. Tu imamo pred vsem vedno rastoče izdatke in vedno rastoči ažijo od zlata. Finančni minister pravi: „Dajti mi denarja in deficit ne bode“ in kot način, kako se to more, kaže nam zopet nove davke. A tega sredstva ne moremo uporabiti, ker novi davki zadevajo vedno oni del prebivalstva ki itak davčno breme že komaj nosi. Obžalovati je, da kapitalistov in milijonarjev ne moremo razumno pritisliti za davke. Strokovnjak mi je rekel, da ko bi bilo možno, milijonarje te za polovico tako obdati, kakor je obdano negiboče posestvo, bi v kratkem ne bilo več deficita.

Potem toži, da poslanci ničesar ne zamorejo, da so podobni očetom, prišedšim s sejma, ki svojim otrokom neso ničesar seboj prinesit. Očita se sicer večini, da z vlado baranta. A kaj so Čehi dobili od vlade? Nesrečno jezikovno naredbo, nezgotovljeno vseučilišče, ministra rojaka, ki je preminul, in pa objubo, da se bode Transverzalka pričela. Z obljubami nas vabijo v brezno dovoljenja davkov. Žalostno je, da mora dežela in narod, ki prinaša vsako leto tako ogromne žrtve za državo, za par tisoči goldinarjev prosjačiti in da čestokrat zaman prosjači. — Čehov ne treba zavidati, ker ne ležé baš na rožicah za „česke vlade“, ki po jednom svojih nam najbližjih članov (dr. Pražaku) mej smehom nasprotne stranke zanikava česko državno pravo. Mi smo k temu molčali, a naše molčanje ni pritrjevanje. Česka vlada! Pogledajte na ministersko klop! Ondu vidite ministerskega predsednika, ki je bil že v vašem meščanskem ministerstvu, Čeha Falkenhayna, Čeha Pino-ta, Čeha Welsersheimba, potem ljubljenege naučnega ministra, tudi strastnega Čeha. (Veselost. Klici; Slovence!) Nu, misliti bi se smelo, da so nam sorodni Moravani, ki imajo jednega rojaka mej ministri, za se kaj dosegli. A godi se jim še slabje, kakor nam. V Moravskeji postale so razmere za vlade moravskega Slovana Pražaka še slabše. Mi nahajamo v Moravskeji uradnike, ki ne znajo jezika narodnega, ki so člani Slovanom sovražnih društev in ta anomalija, ki se vleče skozi vse uradništvo avstrijsko, ima to posledico, da je ljudstvo nezakupno proti vladi, ker narod ne more razumeti, kakor se more uradnik osmeliti, prekrizavati namene vlade.

V Moravskeji nahaja se še danes čestokrat utra-

vič. — Odgovarjaj na moja vprašanja! Ali si vedel, ko si jih napal, da so moji opričníki?

— Nesem vedel, car.

— A ko si jih hotel obesiti, so ti pač povedali?

— Da, povedali so mi, car.

— Zakaj si se premislil, da jih nesi obesil?

— Zato, da bi jih sodili tvoji sodci.

— Zakaj pa jih nesi naravnost poslal k mojim sodcom.

Serebrjani ni vedel, kaj bi odgovoril.

Car je uprl vanj svoj presunljiv pogled, kakor bi hotel pogledati v globočino njegove duše.

— Nesi se zato, — rekel je, — premislil obesiti jih, da bi jih izročil mojim sodcem, a zato, ker so ti povedali, da so carski ljudje. In ti si, — nadaljeval je car z rastočo jezo, — vedoč, da so moji ljudje, velel jih pretepsti s šibami.

— Car . . .

— Zadosti je! — zagrnel je Ivan. — Preiskava je končana. Bratje, — nadaljeval je, obrnivši se k svojim ljubimcem, — govorite vi, kaj je zaslužil bojar, knez Nikita? Govorite, kar mislite, jaz hočem vedeti vaše mnenje!

Ivanov glas je bil trd, in njegov pogled je govoril, da je on že rešil v srcu knezovo osodo, in da

kvizem, nestvor, kateri je po besedah poslance Kraussa najsigurnejši pot k raznarodovanju. Imamo pa naučnega ministra, ki tega najsigurnejšega pota k ponemčenju slovanskih narodov še ni opustil. Še mi zveni v ušesih naučnega ministerstva slovo, da ne bode dopuščal, da bi se Moravska poslovanila. Pri naučnem ministerstvu je taka narodopisna hiba osodepolne. Zaradi tega usojam se, naučnemu ministru pojasniti, da so v Moravskeji tri četrtine prebivalstva slovanske.

Govornik obrne se potem proti podrobnostim Plenerjevega govora. A ker je tvarina že preveč narastla, bodemo drugi del nadaljevali drugi pot.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 13. marca.

V zbornici poslancev **državnega zbora** govorili so večeraj dr. Gregr, potem oba generalna govornika Herbst in Matuš. Danes bode pa govoril generalni poročevalec Henrik grof Clam-Martinić, potem se bode pa generalna budgetna debata končala. Potem bode glasovanje in za tem se takoj začne specialna budgetna debata. — Večeraj je tudi zbornici poslancev predložil minister za pouk in bogočastje tretji zakon, o oskrbovanji veronauka na ljudskih in srednjih šolah, ter na učiteljskih.

„Deutscher Verein“ v Celovci izrekel je jednoglasno zahvalo in neomahljivo zaupanje zjedinjenej levici. Poslanca Moro so pa ti **Koroški Nemci** sklenili prositi, da naj interpeluje, kako da se je v nov imenik krajev na Koroškem vsprejelo toliko slovanskih imen, celo v pranemških okrajih, tako, da bi kdo mislil, da je Koroška slovanska dežela. Zaradi par slovanskih krajevnih imen, katera pa najbrž neso izmišljena, a so ostala iz prejšnjih časov, ko še Koroška ni bila ponemčena, pa tolik hrup. Koliko krajevnih imen so ponemčili na Kranjskem, na Štajerskem in drugod po slovenskih pokrajinah, pa se nikdo ne pritožuje.

„Politik“ pravi, da je minister Pražak imel prav, ko je poudarjal, da avstrijski temeljni zakoni, tedaj avstrijsko pravo ne dopušča delitve **Česke**. Avstrijskemu ministru bode pač dovoljeno govoriti o česki državnem pravu, katero ne priznavajo samo temeljni zakoni, a je celo potrdilo Njega Veličastvo presviti cesar v svojem reskriptu s 12. sept. 1871. Če ta reskript ni bil prelomljenje ustave, kar vendar ne bode nikdo trdil, tedaj bode tudi dovoljeno ministru v avstrijskem parlamentu govoriti o česki državnem pravu. „Politiki“ se brzojavlja z Dunaja, da je izjava ministra Pražaka v ponedeljek v zbornici le njegovo privatno mnenje. Češki poslanci pa smatrajo više cesarjevo priznanje, kakor pa ministrovo izjavo. Sicer pa ustava nikakor ne nasprotuje česki pravu, ker to februarjska ustava v članu 3. odločno izjavlja. Na drugem mestu pa pravi ta Pražki list, da večkrat od cesarja pripoznano česko pravo nema nič opraviti z ministrovo izjavo. „N. L.“ pa pravijo, da bi bili pričakovali, da minister ne bo nobene svojih besed umaknil. Pa v splošno začudenje je svoje besede tako zasukal, da je desnico, zlasti pa česke poslance spravil v veliko zadrego.

Ogerska liberalna stranka zbornice poslancev vsprejela je poročilo o končnem sklepu računov mej Ogersko in Hrvatsko. Ravno tako se je akceptovalo poročilo komunikacijskega odseka o podelitvi koncesij raznim lokalnim železnicam.

Vnanje države.

Dosedanji **srbski** poslanik pri italijanskem dvoru, gospod Milan Kujundžić neče prevzeti nau-

nega ministerstva. Zda se pogaja z dr. Vladanom Gjorgjivicem, da bi prevzel to ministerstvo.

Kakor se kaže, bliža se v **Italiji** ministerska kriza. V poslednjih sejah zbornice se je pokazalo, da ministri nasprotujejo drug drugemu. Tako je naučni minister nedavno v odgovoru na neko interpelacijo izjavil, da sta Depretis in Maglioni kriva, da on ne more zboljšati stanja učiteljem. V senatu je pa minister javnih del ravno tako zatajil dva svoja tovarisa in odkrito izjavil, da sta Depretis in Gianuzzi-Savelli kriva, da se ni preiskaval škandal prefektov. Zbornični predsednik Farini je zaradi takih dogodkov že podal demisijo, katera se je že vsprejela, in izvolitev novega predsednika zbornice bode pribodnje sredo. Morda se še ministerskemu predsedniku posreči stvari poravnati, a ne ve se.

Francoska kolona, katero vodi general Negrier, vzela je v nedeljo neko trdnjavo blizu Tjen-Dinh, dvanajst kilometrov od Bac-Ninha. Izgube Francozov neso velike, jeden častnik je mrtev. Sovražnik se je umaknil v Bac-Ninh. — Kolona generala Briera prišla je v ponedeljek v Ši pri Duongu in ni zadela nikjer na sovražnika. Francoske čete so zdaj že skoraj od vseh stranij obkobile Bac-Ninh. Le proti severu se je pustil prost odhod Kitajcem, ako se bodo hoteli umakniti. Ti se pa, kakor se čuje, že pripravljajo na beg.

Na Pariškega grofa adresovano pušico so predvečeraj odprii. Poklicani kemik je konstatoval, da je bila nabasana z dinamitom in bi bila ubila gotovo več ljudi, ko bi bila razpočila.

Nemški cesar je pri vsprejemu predsedstva državnega zbora izrekel željo, da se kmalu reši zakon o zavarovanji proti nezgodam, kar je tem prej mogoče, ker se državni zbor sedaj ne bode bavil z budgetom.

Nemški vojni minister pl. Bronsart ne misli več zahtevati, da bi bili častniki v prejšnjem obsegu prosti občinskega davka, ampak hoče privoliti, da bodo morali ta davek plačevati od donodkov, ki jih dobivajo od katerega privatnega premoženja.

Opozicija **grške** zbornice misli, da član 15. postavnega načrta za reservo, ki pooblaščuje vlado, sklicati rezerviste in jih šest mesecev obdržati pri zastavi, nasprotuje ustavi. Zato je sklenila, da se ne udeleži zborovanja, ako vlada tega načrta ne spremeni.

Angleškej vladi se je potrebno zdelo angleškemu ministerskemu rezidentu v Kajiri pridati posebnega „strokovnega diplomata“. Ta je angleški poverjenik v Atenah, ki je že prišel v Kajiro, in že bil od podkralja vsprejet v avdijenci. Zmerno konservativni listi z veseljem konstatujejo, da so tudi tovarisi Gladstonovi in vojvoda Argyll v ponedeljek v zgornje zbornici priznali resnost položaja v centralnej Aziji, od kar je Rusija prisvojila Merv, in priznali, da bo treba obnoviti naredbe za obrambo, kajti na diplomatična zagotovila se ni zanesti. Zlasti z zadovoljstvom priznavajo, da se je preobrnil vojvoda Argyll. V ponedeljek je ta priznaval, da bi Rusija od Kaspijskega morja mogla pridreti v Indijo, 1881 leta je pa to nazival neumne sanje. Pa tudi o Egiptu se je Hartington v odsotnosti Gladstona mnogo določneje izrazil. Anglija mora tam obdržati svojo kontrolo, dokler se ne ustanovi stanovitna vlada; obrežje Rudečega morja pa mora ostati v angleških rokah. Anglija priznava svojo odgovornost za egiptovske finančne težkobe in je pripravljena v sporazumljeni z drugimi vlastmi spremeniti likvidacijski zakon. Anglija pa je tudi odgovorna za egiptovsko upravo, in vlada ne more vkljub vsemu zaupanju v Gordona privoliti, da se je Zibar paš, znani lovec robov imenoval sudanskim vladarjem.

Angležem rusko prisvojenje Merva napravila vedno večje skrbi. Boli jih, da je Rusija od Herata, ki je „ključ Indije“ oddaljena samo 140 angl. milj,

gorje pričakuje tega, čegar sodba bi bila mečja, kakor njegova lastna.

— Govorite, možje, — ponovil je on, povzdignivši glas, — kaj je zaslužil Nikita?

— Smrt! — odgovoril je carjevič.

— Smrt! — ponovili so Skuratov, Grjaznoj, oče Levki in oba Basmanova.

— Tedaj naj prejme smrt! — rekel je Ivan hladnokrno. — Pisano je, kateri za meč prijemajo, bodo z mečem pokončani. Možje, odpeljite ga!

Serebrjani se je molčé poklonil Ivanu. Nekaj opričníkov ga je takoj obkolilo in odpeljalo iz sobane.

Mnogi šli so za njimi gledat kazen; drugi so ostali. Zamolklo govorjenje slišalo se je po sobani. Car se je obrnil k opričníkom. Njegov govor je bil veličasten.

— Bratje, — rekel je on: — ali je pravična moja sodba?

— Pravična, pravična! — razlegalo se je mej bližnjimi opričníki.

— Pravična, pravična! — ponovili so oddaljeni.

— Ni pravična! — rekel je jeden glas.

Mej opričníki nastal je velik hrup.

— Kdo je to rekel? kdo je izustil to besedo?

Kdo je govoril, da ni pravična carjeva sodba? — odmevalo je povsod.

Na vseh obrazih videlo se je začudenje, vse oči bliskale so od nevolje. Samo jeden, najdivnejši izmej njih, ni pokazal jeze. Maljuta bil je bied, kakor smrt.

— Kdo je rekel, da moja sodba ni pravična? — vprašal je Ivan, prizadevajoč se, dati svojim potezam najmirnejši izraz. — Kdor je to govoril, stopi naj pred mene!

— Car, — rekel je Maljuta, silno vznemirjen, — mej dobrimi tvojimi slugami je mnogo pijanih, mnogo takih, ki govoré, pa ne pomislijo kaj! Ne išči tega duraka, car! Ko se strezne, sam ne bo verjel, kaj je govoril v pijanosti!

Car je nezaupljivo pogledal Maljuto.

— Oče paraklisjarh! — rekel je on, — kdaj se je tako omečilo tvoje srce?

— Car! — nadaljeval je Maljuta, — ne uka . . .

Pa bilo je že prepozno.

Maksim je že prišel iz tolpe, in stopil je spoštljivo pred carja. Maksim Skuratov bil je oni opričník, ki je rešil Serebrjanega od medveda.

(Dalje prih.)

angleške prednje straže pa so še 514 od Herata. Charles Marvin, najboljši angleški poznavatelj srednje Azije, je pa pomagal ta strah s tem, da je izdal neko brošuro, v kateri dokazuje, da je Rusija pridobila 200.000 kvadratnih milj in 600.000 duš, katere morejo 100 000 jezdecev postaviti v boj. Marvin je nevarnost, katera grozi Angliji od Rusije, v najčrnejših barvah slikal, in opirajoč se na izjavo Skobeleva in drugih ruskih vojskovodij, trdil, da Rusija smatra padec angleškega gospodstva v Indiji za najboljšo sredstvo za zavojevanje Turčije. — Iz Suakima se poroča, da se je pri Zarebi, kjer sta dva angleška polka, začelo streljanje s puškami mej angleškimi vojaki in sovražniki. Druge angleške čete so se najbrž podale proti Zarebi, ravno tako Graham in Stewart. Za posadko v Suakimi so pustili 80 topničarjev, 650 pomorskih vojakov in 600 Egiptčanov. Po poslednjih poročilih ima Osmam Digma 8000 mož.

Dopisi.

Iz Žavca 12. marca. [Izv. dop.] Z veseljem čitali smo v „Slovenskega Naroda“ št. 57. dopis iz Mozirja, v katerem se objavlja slavnost blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“ za prihodnje Binkosti.

Preteklo je že mnogo let, odkar nam je bila čast, imeti na taboru v našem trgu kot gosta vrlega „Ljubljanskega Sokola“. — Kakor iz dopisa čujemo, zagotovilo je to hrabro slovensko društvo že sedaj „Savinjskemu Sokolu“ svojo udeležbo pri slavnosti in ni dvomiti, da njemu sledijo tudi še druga narodna društva.

Binkoštno nedeljo bode nam tedaj po dolgem prestanku Žavčanom zopet prilika dana, pozdraviti v našem trgu milega nam „Ljubljanskega Sokola“ in z njim gotovo tudi Zagrebskega in Tržaškega.

Zagotovljeni bodite, dragi nam bratje, da se Žavec in z njim njega prebivalci veselijo pri tej priliki vašega pohoda in preverjeni smete biti, da se tudi mi potrudimo, isti čas vam gostom prirediti v našem, vedno narodnem trgu, kolikor mogoče prijateljski in bratski vzprejem.

Iz Postojine 11. marca. [Izv. dop.] Pri nas in sicer navada, da nekateri rodoljubi čitajoč kak dopis iz postojine neslano kritikujejo in jim ničesar ni prav, kakor bi bili Bog zna kaki učenjaki, čeravno to neso in se za društveno življenje malo brigajo.

Prepričani smo, da bodo tudi ta dopis ironično prezirali in posamične domoljube tukaj omenjene obrali, pa to nas ne ostraši toliko, da bi odložili pero. Ako je onim gospodom v resnici blagor naroda našega pred očmi in se čutijo zmožnim, nehati morajo zabavljati in pričeti resno delati.

Torej k stvari. Kakor je bilo o svojem času v tem listu povedano, otvoril je dne 3. jan. t. l. č. g. Lavrenčič, katehet „jour fixe“ v čitalnični dvorani.

Dne 10. januarja predaval je prvo gospod dr. Šegula o „liberalizmu in konservatizmu“ jako kratkočasno in poučljivo.

Dne 17. januarja čital je gosp. Tr. Pader zanimive dogodbe iz svojega dnevnika, katere je doživel na Gorenjskem. Ko bi umazani dopisnik nemško židovskih listov na ta način, kakor ta domoljub Gorenjce in njih krasno domovje opisavali, bi pač tujci obilnejši dobajali tja.

Dne 31. januarja čital je gospod J. Dimnik „o ženski odgoji“, pohvalno. Gospod Dimnik je izmej Notranjskih učiteljev eden najboljših pedagogov. Žal, da je Postojina izgubila tako izvrstno učiteljsko moč. Prestavljen je namreč v Trnovo, na njegovo mesto pride neki O. Korn. In tako so vsi Postojinski učitelji in učiteljice zagrizeni nemškutarji. Zdaj bode dala tudi Postojina nekaj mavte za zidanje nemškega mostu do Adrije.

Dne 7. februarja, predaval je g. Ivan Lavrenčič, advokatski koncipijent „o hoji na goro Vezuv“, katero je tekoče leto s svojo soprogo pohodil, jako zanimivo in žel občno odobravanje.

Dne 14. februarja čital je gosp. Josip Lavrenčič, „o posojilnicah“. Razvidno je bilo iz njegovega govora, da mož ume posel, katerega opravlja v korist naroda našega.

Dne 6. marca, govoril je č. g. J. Lavrenčič, katehet „o škofu Hrenu“. Č. gospod pokazal se je temeljitega zgodovinarja. Sploh smo pa s tem gospodom pridobili izvrstno moč, ki neumorno deluje za jedinstvo strank in resno delo. —

Pri vsakem predavanji bilo je navzočega obilo občinstva, oziroma čitalniških udov, ki so poučljivo in domoljubne govore pazljivo poslušali.

Ako konečno še omenimo, da smo imeli pretečeni predpust štiri veselice v čitalničnih prostorih, katere so bile dobro obiskovane in pri katerih so se posebno odlikovale gospa Poldi Lavrenčič in gospica Vičičeva Mimica, od gospodov pa Ivan Lavrenčič, Anton Šibenik in Fran Rešič, smo v kratkih potezah dokazali, da je društveno življenje v Postojini živahno postalo. —

Iz Materije 9. marca. [Izv. dop.] Dolgo smo se obotavljali, hočemo li sploh še kaj kreniti gledé dopisov iz Materijske občine v „Edinosti“ in posebno v št. 19 t. l., ker ostudno napadanje pre-sega vse ustrpljive meje. Hočemo li se boriti proti Don Quixotu? ali nakopati uredništvu „Edinosti“, za narodno stvar skandalozno, porotno obravnavo? Nič tega, ampak ustrajali bodemo v skromni defenzivi, v zaničevanju dopisnika „Edinosti“ in v pomilovanju uredništva, katero premišljeno ali nepremišljeno, gotovo pa konsekventno, brede po škandalu.

Da torej dosežemo, česar želimo, hočemo le onemu uredništvu par krepkih povedati.

V Poreči ni nobene „laške hipotekarne banke“, ampak deželni hipotekarni institut za mejno grofijo Istrijo na popolnem naravni, zdravi podlagi deželnega, narodnega in hipotekarnega kredita in pod neposrednim nadzorovanjem ter materialnim poroštvom dežele Istrije (in pod nadzorstvom c. kr. vlade). Obligacije tega instituta so sicer kotirane na c. kr. borski, ampak skoro izključljivo v rokah drugega avstrijskega denarnega instituta, izjemoma pa tudi v privatnih rokah, kakor sploh drugi javni vrednostni papirji. Pisatelj teh vrstic šteje si v čast biti zaupnim ceniteljem hipotek deželnemu institutu ponudjenih, naravno tedaj tudi, da posreduje mej strankami in oddaljenim vodstvom zavoda. Da je tako in jednako delovanje v narodno korist, se vsak lahko prepriča, ako pogleda v pravila instituta (Gesetz u. Verord. B. f. d. öst. ill. Küstenland Nr. 16 1880), ker se narod emancipira doma čih, narodnih odrtnikov, kateri dolžnika molzejo do krvi z 10 do 25 in več odstotnimi obrestmi, potem ga pa na kantu „kupijo“ in prav „milostljivo“ razdejejo, da tako postane najemnik v prej lastnej hiši, ako ne potegne — v Trst!

Pomoč kmetu dan današnji mora biti dvojne vrste; prvič tako rekoč preventivna, drugič pa faktučna v smislu člankov: „Hipotekarni dolgovi na kmetijskih posestvih“ v št. 189—193 lanskega „Slovenskega Naroda“; ti so vredni splošne pozornosti, ter sosedni nam deželi Goriška in Kranjska gotovo kreneti prej ali slej v ta tir, — čim prej tim bolje.

Le hudobna nevednost ali pa oderuška lakomnost zamoreti tedaj govoriti o „agentih laških bank“, katerih sploh ni več v našem okraju, od kar so bili pregnani, in da „se širi laški kapital“, „odvisnost naroda“ pa „laški upliv“; vse tako zlobne, kakor ne umne trditve.

Toliko na adresu uredništva „Edinosti“, katero služi kot krinka prej omenjemu Don Quixotu; s poslednjim se pa ne pečamo, ker, še jedenkrat ponavljamo, da — ga zaničujemo.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) je z Najvišjim odločilom z dne 12. t. m. gosp. Jakobu Žebretu nasledke njegove obsodbe pregledati blagovolil, tedaj je slednji zopet rehabilitovan in more zopet nastopiti kako učiteljsko mesto.

— (Collegium Marianum) deško zaveetišče v Ljubljani, dobilo je sedaj za vodjo upokojenega učitelja g. Vraniča, kateri je doslej služboval v Moravčah.

— (Poveljnikom 19. lovskega batalijona v Trstu) imenovan je major J. Fedra od 29. pešpolka.

— (Gorelo) je včeraj v Ljubljani dvakrat v dimnikih, ob 11. uri dopoldne v Rebru št. 11, popoldne pa na starem trgu v hiši g. dra. Abazhizha. Slednji ogenj bil je jako nevaren, a se je bil hitro pogasil. Mestni organi in požarna bramba bili so takoj na mestu.

— (Razstava v Budimpešti.) Dne 1. maja 1885 l. se bode odprla deželna razstava v Budimpešti in bo trajala do 15. oktobra 1885 l. Z deželno razstavo v zvezi bo tudi mejnarodna razstava, v katero se bodo vsprejemali stroji in orodje za malo obrtništvo, kmetijski stroji novejših sestave in važnejše patentirane iznajdbe. Ta del razstave vodi poseben odbor. Obsegala bo ta mejnarodna razstava:

stroje, katere goni plin, voda, par, elektrika itd., stroje in orodje za: mizarje, strugarje, tesarje (cimpermane), kolarje, sodarje, kopitarje, izdelovalce lesenih stvari, kovače, ključavničarje, orožarje, nožarje, kositarje, srebrnarje, zlatarje, zlatoklepe, dragotinarje (juvelirje), urarje, mehanikarje, strojarje, rokovičarje, sedlarje, mošnjarje, čevljarje, klobučarje, vrvarje, kertačarje, lončarje, kostne strugarje, kamnoseke, glavničarje, gumbarje, mlinarje, peke, tiskarje, litografe, fotografe, bukvozeve itd. Odbor bode skrbel, da bodo razstavljavci znižane cene na železnicah dobili. Oglasila vsprejema deželna komisija v Budimpešti do zadnjega aprila 1884. Oglasnice se dobé pri tej komisiji, preskrbi jih pa tudi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani, katera tudi natančneje razjasnila o tej razstavi daje.

— (Izpred porotne sodnije.) Včeraj zatožen je bil 18 letni fabriški delavec Fran Črne iz Velč hudodelstva uboja. Dne 30. januarja t. l. skregala sta se bila s 23 letnim fabriškim delalcem Janezom Jesihom iz Velč v gostilnici pri Gostinčarji. Janez Jesih založil je Franu Črnetu zaušnico, in ko je Jesih šel iz Gostinčarjeve gostilnice, sledil mu je zatoženi Črne, sunil ga z nožem v srce, v vrat in na glavo, da se je J. Jesih takoj mrtev zgrudil. Zatoženi Črne dejanje obstane in bil je obsojen na štiri leta teške ječe.

— (Hudodelstva ropa.) 11. marca zatožen je bil 32 letni hlapec Tone Gregorin iz Domžal. 18. septembra l. l. zvečer pil je zatoženec v gostilnici Janeza Janežiča v Domžalah žganje. Tja je došel tudi kmet Janez Siherl, možakar ki se žgane pijače nikdar ne brani. Isti dan je bil prodal voz sena za 6 gld., dobil na račun štiri in plačal v gostilnici Janežiča, kjer je veljala tudi „kreda“, če ni imel novcev, stari dolg, tako da je dobil, kakor pripoveduje priča Janežič, 3 kr. iz srebernega goldinarja, ali pa je stari račun za rakijo znašal 7 kr. manj ko jeden goldinar. Kakor Siherl pripoveduje in zatoženi spis ponavlja, kazal je denarje, dobljene za prodano mrvo. Ko se Siherl odpravlja domov povpraša ga Gregorin, bi se li zamogel z njim voziti, ker ima pot v Podgorico, na kar Siherl radovoljno pritrđi. Vsedeta se na voz, in kakor Siherl pravi, prisedal se je Gregorin zmirom le poleg njega na jedno stran voza, tako da je Siherl se bal, da se voz ne zvrne. Blizu Dragomela, na bolj samotnem kraju, pa ga prime Gregorin za vrat, iztrga mu pipo iz ust in 22 kr., iz „lajbelca“, potem ga sune raz voza in ubeži s plenom. Siherl pripoveduje, da je bil položaj za njega jako obupen, kajti visel je z jedno nogo v vozu in, ker je konj dirjal po klanci navzdol, bil je v veliki nevarnosti, da si zlomi križ, ali pa se pobije. Prišedši domov, pravil je svojeji ženi, da je bil „okraden.“ Precej drugo jutro prišel je Siherl v spodnjih hlačah in bos v Domžale, kjer je pri Janežiču v gostilni naletel na Gregorina in zahteval od njega, naj mu povrne uzeti denar in pipo, drugače ga ovadi žandarjem. A. Gregorin je odvrnil, kakor trdi priča Janežič, da mu ni vzel ničesar, na kar je Janežič dostavil, naj opusti vsako ovadbo, ker je itak vse izmišljeno. Siherl pa je le ovadil „rop“ žandarjem in isti so Gregorina prijeli in izročili sodniji. Gregorin pred sodiščem odločno taji. On je zaslužil denar in pil za svoje novce. S Siherlom se niti voziti ni hotel, ali ker ga je silil, je šel, potem je odskočil z voza blizu Dragomela. Zaslišane priče ne izražajo se nič kaj laskavo o Siherlu. Kaj trdo prime zagovornik gospod dr. Tavčar, Siherla in njegovo ženo, zaradi skrivanja denarja, in ne jeden, ne druga ne moreta povoljno in točno odgovarjati. V svojem zagovoru za zatoženca pravi dr. Tavčar, da je Siherl malo verodostojna osoba. Bal se je žene, ker je zapravil denar, in tako rekoč potreboval človeka, katerega bi proglasil tatom itd. Izvrstni govor dr. Tavčarja napravil je na porotnike velik utis in isti so vprašanje stavljeno na rop s sedmimi proti petim glasom zanikali in Gregorin je bil od sodišča zatožbe oproščen. Siherl pa je jako potepeno zapustil sodnijsko dvorano.

— (V Celovci) bil je te dni pred porotno sodnijo zaradi goljufije obsojen A. Božič na 2½ leta. Obsojenec, rodom Ljubljančan, bil je dolgo časa zavarovalni agent v Ljubljani, v zadnji čas pa se potikal po Štajerskem in Koroškem in mnogo ljudij zlasti duhovnikov osleparil.

— (Južna železnica) naročila je za kurirne vlake 50 novih vagonov prvega in drugega razreda, ki so veliko prikladnejše narejeni, nego do-

sedanji. Uhad v kupéje in v „closet“ bode namreč z vnanjega pristranskega hodnika, kakor pri mejnarodnih spalnih vagonih.

— (Zgodovina farã Ljubljanske škofije. Izdaje A. Koblar. Prvi zvezek: Zgodovina Sorske in Preške fare. Ponatis iz „Laib. Diöcesanblatta.“ V Ljubljani. Založnik Anton Koblar.) 1884. 131 strani.) Vsebinska k zgodovini Sorske fare: Prirodnoznanjski in statistični opis. — Fara pod Oglejskimi patrijarhi. — Pod Vetrinjskim samostanom. — Pod Zatiškimi samostanom. — Pod Ljubljanskimi škofi. — Cerkev. — Duhovni pastirji. — Poslopja in dohodki duhovnov. — Priloge. — Zgodovina Preške fare: Prirodnoznanjski in statistični opis. — Ob ustanovitvi fare. — Cerkev. — Duhovni pastirji. — Poslopja in dohodki duhovnov. — Knjižica je prav zanimljivo sestavljena, cena (35 kr.) pa tako nizka, da si lahko jo omisli vsak faran, kateremu je mari za popis in zgodovino svojega kraja. S posebno skrblijostjo in natančnostjo opisana je Sorska fara, zlasti zgodovinskih podatkov in važnih krajepisnih opazek je v izobilju.

— (Mlekarske zadruge v Bohinji.) Zanjne „Novice“ priobčujajo izkaz o delovanju mlekarskih zadrug l. 1883. Vseh zadrug je devet; Bohinjska Bistrica, Ravne, Bitinje, Črešnjava, Nemški Rovt, Nomen, Savica, Polje, Stara fužina. Vse te zadruge so povprečno v 3 do 5 mesecih v skupne kotle oddale 459.320·4 kilogramov mleka, iz katerega se je dobilo 2125·4 kilog. masla, 38.734·8 sira, 19.840·9 skute, 321.518 litrov siratke. Za prodane izdelke stržilo se je 23.869 gl. 83 kr., neprodanih izdelkov pa se je mej zadružnike razdelilo za 6291 gl. 86 kr. Po odbitih stroških ostalo je čistega dohodka 20.783 gl. 44 kr., in je dobil vsak zadružnik 62 gl. 98 kr., razdeljenih izdelkov pa je vsak dobil za 83 gl. 86 kr. Zadružniki v Ravnih dobili so za 136 delavnih dnij povprek 129 gl. samo od mleka, katero na noben drug način ne morejo tako dobro spraviti v denar. Korist, velika korist je očitna, zato se nam čudno dozdeva, da se v Srednji vasi, v Gorjušah in v Koprivniku še do sedaj neso odločili za zadruge, temveč, da še vedno po starem načinu izdelujejo mlekarske proizvode.

— (Razpisa no mesto tajnika) pri trgovski in obrtni zbornici v Gorici. Kompetenti morajo nemški in italijanski popoalen, slovenski pa le nekoliko znati, in vender je gotovo, da je na Goriškem slovenščina neobhodno potrebna in da se brez nemščine prav lahko shaja. Prošnje do konca aprila t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 13. marca. Obravnava proti morilcu Schenku začela se je ob 9^{1/2} uri. Po prečitani zatožbi začelo se je izpraševanje.

Suakim 13. marca. Zjutraj rano prepodila je angleška pehota in topničarstvo sovražnike iz vseh utrjenj.

Washington 13. marca. Na poziv predsednika Arthura odposlal je generalni odvetnik okrožnico vsem okrajnim načelnikom, po kateri morajo najnatančneje nadzorovati določbe o prevažanju v ladijah, da se zabranijo grozna zlodestva. Kdor bi proti tem določbam grešil, pozvati ga je v odgovor.

Najnovejšje vesti.

Pri komunikacijskem ministerstvu v Budimpešti vršile so se včeraj obravnave v zadevi novih hrvatskih železnice. Resultat ugoden. Najprej prične se Zagorska železnica, ki bode vezala Čakovce in Zagreb. Potem pride, če možno, še letos na vrsto proga Zemun-Sisek-Reka. Nameravana železnica v Granici in proga Barcs-Pakrac kot podaljšek železnice Budimpešta-Pečuh prideti pozneje na vrsto po razmeri denarnih sredstev.

Iz Kristijanije se poroča, da je kralj določil, da mora obsojeni Selmer iz ministerstva izstopiti, a v posebnem ročnem pismu izrekel mu priznanje ter podelil Serafinov red.

Bismarck je iz Friedrichsruhe včeraj dospel v Berlin.

Po poročilih iz Rima je možno, da nastane vsled sedanjega parlamentarnega položaja ministerska kriza. Zbornični predsednik Farini svoje ostavke ni vzel nazaj.

Gladstonu se je na bolje obrnilo.

VABILO

občnemu zboru društva „Narodni dom“.

Vsled sklepa upravnega odbora v seji v 9. dan marca t. l. bode letošnji občni zbor društva „Narodni dom“

v 7. dan aprila 1884
ob 6. uri zvečer
v dvorani Ljubljanske Čitalnice
z naslednjim dnevnim redom:

1. Predsednikov nagovor.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo pregledovalnega odseka.
5. Nasvet upravnega odbora, da so spremeniti §§. 2. in 4. društvenih pravil.
6. Volitev predsednika.
7. Volitev upravnega odbora.
8. Volitev pregledovalnega odseka.
9. Posamični nasveti društvenikov.

Vsi p. n. gospodje društveniki so torej uljudno povabljeni, da se udeležijo tega občnega zbora v polnem številu.

V Ljubljani, v 12. dan marca 1884.
Za upravni odbor društva „Narodni dom“:
Ivan Hribar, tajnik. **Dr. Alf. Moschē,** predsednik.

Umrli so v Ljubljani:

6. marca: Gašper Vrhovnik, branjevec, 40 let, Pred škofijo št. 18, za jetiko. — Jakob Oblak, postrežček, 46 let, Marije Terezije cesta št. 10, za kronično tuberkulozo. — Tomaž Klun, umirovljeni davkarski sluga, 67 let, Marije Terezije cesta št. 6, za jetiko.
7. marca: Helena Winter, železniškega sprevodnika žena, 45 let, Kravja dolina št. 1, za jetiko.
11. marca: Marija Pavlič, šivilja, 23 let, v Rebri št. 9, za pljučno tuberkulozo.
12. marca: Fran Brezovnik, kmetovalec, zdaj kaznec, 45 let, Ulice na grad št. 12, za kronično tuberkulozo.
- V deželnej bolnici:
5. marca: Matevž Janežič, delavec, 52 let, za pljučnico. — Anton Perčič, delavec, 24 let, za tifusom.
9. marca: Marija Goršič, delavčeva žena, 55 let, za mrzlico.
10. marca: Marija Skarza, gostija, 56 let, za pljučnico. — Fran Lavrih, kajzarjev sin, 6 let, za oslajenjem močij.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrino v mm.
12. marca	7. zjutraj	735·11 mm.	+ 8·6°C	sl. jz.	obl.	0·00 mm.
	2. pop.	735·56 mm.	+ 13·1°C	z. jz.	obl.	
	9. zvečer	736·86 mm.	+ 9·2°C	sl. jz.	obl.	

Srednja temperatura + 10·6°, za 7·8° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 12. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	5	85
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	85
Proso,	5	85
Koruza,	5	53
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	38
Maslo, kilogram	1	—
Mast,	—	88
Speh frišen	—	60
„ povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	62
Telečje	—	60
Svinjsko	—	64
Kostrunovo	—	40
Kokoš	—	50
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	50
„ mehka, „	4	50

Dunajska borza

dné 13. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	75 kr.
Srebrna renta	80	85
Zlata renta	101	95
5% marcna renta	95	25
Akcije narodne banke	845	—
Kreditne akcije	322	40
London	121	45
Napol.	9	61 ^{1/2}
C. kr. cekini	5	70
Nemške marke	59	20
4% državne srečke iz l. 1854 250 gld.	123	75
Državne srečke iz l. 1864. 100 gld.	170	—
4% avstr. zlata renta; davka prosta	101	75
Ogrska zlata renta 6%	122	15
„ papirna renta 5%	91	50
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	88	40
Dunava rég. srečke 5%	104	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	120	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	65
Kreditne srečke	105	25
Rudolfove srečke	174	—
	10	20



Potrtega srca naznanjam p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moja preljubljena soproga, mati trem malim otročicem,

Ivanka Kos, po očetu Gruden,

vtorek dné 11. marca t. l. zjutraj ob 5. uri, v 24. letu svoje dobe, po dolgej in mučneji bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, mirmo v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke je bil danes dné 13. t. m. popoldne ob 5. uri.

Svete maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Barbari in pri Sv. Križi na pokopališču.

Prerano umrla naj bode priporočena v blag spomin in molitev.

Vidriji, dné 13. marca 1884.

Henrik Kos,
soprog.

Ivanka, Vinko, Franjica Kos,
otroci. (166)

Pridelovalcem hmela!

Najboljše hmelove sadike

prodaja po ceni (165—1)

Ignacij Schewes v Žateci (Saaz).

JAKOB BURGER,

koncesijoniran zidarski mojster,

v Šiški št. 29. (150—2)

priporoča se za napravo stavbenih načrtov (planov) in proračunov, prevzame in izpelje povsod vsakatera zidarska dela po mogoče niskih cenah.

V „Narodnej Tiskarni“

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal „*“
Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v slovanskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. samospeve, II. moške zборе, III. mešane zборе in IV. skladbe za glasovir.

Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na velikem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobi se pa tudi pri skladatelji samem v Karlovcu (Hrvatska) po 2 gld. 20 kr. (160—1)

5000 1 (788—25)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštнем povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Obleka na obroke!!

DUNAJ, (98—10)

Mariahilferstrasse 25.

Obleka za gospode. | Obleka za dame.

Ogrtači, | Pomladanska obleka,

spomladanska obleka, | dežni plašči,

salonska obleka itd. | ženska ogrinjala itd.

Modno, reelno, ceno

prodaja tudi v provincije na mesečne obroke
že dolgo let obstoječa in sloveča prodajalnica
narejene moške in ženske obleke

M. WOLF, DUNAJ,

VI., Mariahilferstrasse 25.

Natančneje vsakemu naročevalcu pismeno.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.